

VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (ceturtā palāta)

2011. gada 21. oktobrī*

Lieta T-335/09

Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE, Portu [Oporto] (Portugāle), ko pārstāv A. Pintu Kardožu [A. Pinto Cardoso] un L. Fuzeta da Ponte [L. Fuzeta da Ponte], advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv A. M. Rušo-Žoē [A.-M. Rouchaud-Joët] un S. Delode [S. Delaude], pārstāves, kurām palīdz R. Farja da Kunja [R. Faria da Cunha], advokāts,

atbildētāja,

par prasību atcelt, pirmkārt, Komisijas ar 2009. gada 12. jūnija vēstuli izsniegto paziņojumu par parādu Nr. 3230905272 un, otrkārt, Komisijas 2009. gada 3. augusta vēstuli, ar kuru tā uzdevusi paziņojumā par parādu norādītās naudas summas, kā arī ar to saistītās kavējuma naudas, samaksu.

* Tiesvedības valoda — portugāļu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*], tiesneses K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente) un M. van der Vaude [*M. van der Woude*],

sekretārs E. Kulons [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 2000. gada 22. septembrī Eiropas Kopiena, ko pārstāvēja Eiropas Kopienų Komisija, un Marokas Karaliste programmas *MEDA I* ietvaros noslēdza īpaša mērķa finansēšanas nolīgumu (turpmāk tekstā — “īpaša mērķa finansēšanas nolīgums”). Šī programma ir balstīta uz Padomes 1996. gada 23. jūlija Regulu (EK) Nr. 1488/96 par finansāliem un tehniskiem pasākumiem (*MEDA*) ekonomikas un sociālo struktūru reformu atbalstam Eiropas - Vidusjūras reģiona partnerattiecībās (OV L 189, 1. lpp.; OV Īpašais izdevums latviešu valodā, 11. nod., 24. sēj., 268. lpp.). Īpaša mērķa finansēšanas nolīguma priekšmets ir Vidusjūras apvedceļa — ceļu infrastruktūras projekta — posma, kas savieno Džebhu [*El Jebha*] un Adždīru [*Ajdir*] Marokā, finansēšana no Kopienas puses. Tajā ir paredzēti šī ceļa posma būvniecības projekta īstenošanas un finansēšanas noteikumi.

- 2 2004. gada 21. maijā Marokas Karaliste un prasītāja *Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE* noslēdza līgumu AH 04/2004 (turpmāk tekstā — “līgums”) saistībā ar projektu par Kopienas finansējamo Vidusjūras apvedceļa posmu. Līgums galvenokārt attiecas uz ceļa posma būvniecību starp Beni Bufru [*Beni Boufra*] (Maroka) un Adždīru.
- 3 Saskaņā ar šā līguma sadaļas “Līguma īpašie noteikumi” 2. panta 1. punktu līgumam piemērojamās tiesības ir Marokas tiesības.
- 4 Savā 2006. gada 31. jūlija vēstulē Marokas Karaliste konstatēja būtisku to darbu, kas bija jāpaveic saskaņā ar līgumu, izpildes nokavējumu un brīdināja prasītāju atrisināt šo situāciju.
- 5 Ar 2006. gada 16. novembra vēstuli Marokas Karaliste paziņoja prasītājam, ka tai ir piešķirts veicamo darbu izpildes termiņa pagarinājums.
- 6 Ar 2008. gada 12. augusta vēstuli Marokas Karaliste informēja prasītāju, ka līgums ir uzskatāms par lauztu ar 2008. gada 1. augustu saskaņā ar līguma 2. sadaļas “Vispārējie noteikumi” 61. pantu (turpmāk tekstā — “līguma vispārējie noteikumi”) un līguma 3. sadaļas “Īpašie noteikumi” 61. pantu (turpmāk tekstā — “līguma īpašie noteikumi”).
- 7 2008. gada 28. oktobrī Marokas Karaliste izveidoja izpildīto darbu un veikto izdevumu detalizētu provizorisko aprēķinu Nr. 41 (turpmāk tekstā — “provizoriskais aprēķins Nr. 41”), no kura cita starpā izriet, ka saskaņā ar līguma īpašo noteikumu 34. pantu prasītājam tiek noteikta kavējuma nauda EUR 3 745 444,76 apmērā. Minētajā dokumentā ir precizēts, ka kopējā naudas summa, kas prasītājam jāsamaksā Marokas Karalistei, ir EUR 3 948 424,99.

- 8 Ar 2009. gada 22. janvāra vēstuli Komisija, paziņojot, ka tā rīkojas Marokas Karalistes interesēs, darīja zināmu prasītājam savu nolūku veikt naudas summas piedziņu EUR 3 948 424,99 apmērā, pamatojoties uz provizorisko aprēķinu Nr. 41 un saskaņā ar līguma īpašo noteikumu 34. pantu un līguma vispārējo noteikumu 43.5. pantu. Šajā vēstulē Komisija norādīja prasītājam, ka pēdējai minētajai 30 dienu laikā jāiesniedz apsvērumi, citādi tai tiks izsniegts paziņojums par parādu, ar kuru tai tiks prasīta šīs naudas summas samaksa.
- 9 Ar 2009. gada 23. marta vēstuli prasītāja darīja zināmu Komisijai, ka tā apstrīd provizorisko aprēķinu Nr. 41 un ka tā vēlētos panākt strīda mierizlīgumu starp līgumslēdzējam pusēm.
- 10 Ar 2009. gada 23. aprīļa valdības rīkojumu Marokas Karaliste darīja zināmu prasītājam, ka naudas summas EUR 3 825 324,11 apmērā piedziņa notiks pēc tiem izpildīto darbu un veikto izdevumu aprēķiniem, kas būs pierādāmi pēc provizoriskā aprēķina Nr. 40.
- 11 2009. gada 12. jūnija vēstulē Komisija nosūtīja prasītājam paziņojumu par parādu Nr. 3230905272 (turpmāk tekstā — “paziņojums par parādu”), ar kuru no prasītājas tika pieprasīta naudas summa EUR 3 949 869,02 apmērā, kas atbilst kavējuma naudai EUR 3 745 444,76 apmērā un “neizlietotajam avansa atlikumam līdz provizoriskajam aprēķinam Nr. 40 ieskaitot” EUR 204 424,26 apmērā.
- 12 Ar 2009. gada 22. jūnija Komisijai adresētu vēstuli prasītāja lūdza atcelt paziņojumu par parādu.
- 13 Ar 2009. gada 1. jūlija vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka tā nevar apmierināt viņas 2009. gada 22. jūnija vēstulē izteikto lūgumu. Turklāt šajā vēstulē Komisija precizēja, ka 2009. gada 23. aprīļa valdības rīkojumā minēto naudas summas apmēru,

proti, EUR 3 825 324,11, veido "neizlietotais avansa atlikums līdz provizoriskajam aprēķinam Nr. 40 ieskaitot" EUR 204 424,26 un kavējuma nauda EUR 3 745 444,76 apmērā, atskaitot EUR 124 544,91 atbilstoši provizoriskajam aprēķinam Nr. 40.

- 14 2009. gada 3. augustā Komisija nosūtīja prasītājam vēstuli (turpmāk tekstā — "atgādinājuma vēstule"), kurā tika konstatēts, ka paziņojumā par parādu norādītā naudas summa nav samaksāta, un prasīts, lai tā samaksā minēto summu kopā ar kavējuma procentiem 15 dienu laikā no vēstules saņemšanas.
- 15 Ar 2010. gada 26. marta Komisijas delegācijai Marokā adresētu vēstuli Marokas Karaliste apstiprināja šai pēdējai piešķirto pilnvarojumu rīkoties tās vārdā un interesēs, lai atgūtu naudas summas, kas prasītājam jāmaksā.

Process un lietas dalībnieku apsvērumi

- 16 Ar Vispārējās tiesas kancelejā 2009. gada 24. augustā iesniegto prasības pieteikumu prasītāja cēla šo prasību.
- 17 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2009. gada 22. decembrī, Komisija saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 114. pantu izvirzīja iebildi par nepieņemamību.

18 2010. gada 12. februārī prasītāja iesniedza savus apsvērumus par izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

19 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt paziņojumu par parādu un atgādinājuma vēstuli;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā arī gadījumā, ja prasība tiktu noraidīta kā nepieņemama.

20 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā acīmredzami nepieņemamu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

21 Atbilstoši Reglamenta 114. panta 1. punktam, ja kāds lietas dalībnieks to pieprasa, Vispārējā tiesa var lemt par pieņemamību, neizvērtējot lietu pēc būtības. Saskaņā ar tā paša panta 3. punktu turpmākā procesa daļa notiek mutvārdos, ja vien Vispārējā tiesa nelemj citādi.

- 22 Izskatāmajā lietā Vispārējā tiesa uzskata, ka lietas materiāli sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai lemtu par Komisijas iesniegto pieteikumu, un līdz ar to mutvārdu process nav vajadzīgs.
- 23 Komisija apgalvo, ka šī prasība nav pieņemama, jo, pirmkārt, Vispārējai tiesai nav kompetences tiktāl, ciktāl paziņojums par parādu ir ticis izsniegts līguma ietvaros, un, otrkārt, nedz paziņojums par parādu, nedz arī atgādinājuma vēstule nav apstrīdami akti EKL 230. panta nozīmē.
- 24 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 230. pantu Kopienu tiesas kontrolē tādu iestāžu pieņemto tiesību aktu likumīgumu, ar ko ir paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas trešajām personām, konkrēti mainot to tiesisko stāvokli (Tiesas 1981.gada 11. novembra spriedums lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un Vispārējās tiesas 2003. gada 15. janvāra spriedums apvienotajās lietās T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01 *Philip Morris International/Komisija*, *Recueil*, II-1. lpp., 81. punkts).
- 25 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šī kompetence attiecas tikai uz EKL 249. pantā paredzētajiem tiesību aktiem, ko iestādes pieņem saskaņā ar Līgumā paredzētajiem noteikumiem (skat. Vispārējās tiesas 2004. gada 10. maija rīkojumu apvienotajās lietās T-314/03 un T-378/03 *Musée Grévin/Komisija*, Krājums, II-1421. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 26 Savukārt tie iestāžu pieņemtie tiesību akti, kam, nenoliedzami, ir vienīgi līgumisks raksturs un kuri nav nodalāmi no līguma, kā tādi vien nav pieskaitāmi EKL 249. pantā paredzētajiem tiesību aktiem, kuru atcelšana Kopienu tiesām var tikt lūgta saskaņā ar EKL 230. pantu (iepriekš 25. punktā minētais rīkojums apvienotajās lietās *Musée Grévin/Komisija*, 64. punkts).

- 27 Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka, izsniedzot paziņojumu par parādu un atgādinājuma vēstuli, kuru mērķis ir piedzīt no prasītājas Marokas Karalistei maksājamo kavējuma naudu saistībā ar līguma neizpildi un neizlietoto avansa atlikumu, Komisija, kā tā pati ir norādījusi, rīkojās līguma ietvaros Marokas Karalistes vārdā un interesēs.
- 28 Vispirms no Marokas Karalistes prasītājam adresētajām 2006. gada 31. jūlija un 2008. gada 12. augusta vēstulēm izriet, ka tā 2006. gadā ir konstatējusi līguma neizpildi no prasītājas puses, kas 2008. gadā to vedināja lauzt līgumu. Ar 2008. gada 28. oktobra provizorisko aprēķinu Nr. 41 Marokas Karaliste darīja zināmu prasītājam, ka tai ir jāmaksā kavējuma nauda saskaņā ar līguma vispārējo noteikumu 34. pantu un līguma īpašo noteikumu 34. pantu. Līguma vispārējo noteikumu 34. pantā ir paredzēts, ka līguma izpildes nokavējuma gadījumā Marokas Karalistei par labu ir jāmaksā iepriekš noteikta kompensācija, un līguma īpašo noteikumu 34. pantā ir paredzēti minētās iepriekš noteiktās kompensācijas aprēķināšanas noteikumi.
- 29 Turpinot jānorāda, ka no 2009. gada 22. janvāra vēstules, ar kuru Komisija informēja prasītāju, ka tai tiks izsniegts paziņojums par parādu, ir skaidri redzams, ka minētais paziņojums par parādu ir pamatots ar līguma īpašo noteikumu 34. pantu, kā arī līguma vispārējo noteikumu 43.5. pantu. Līguma vispārējo noteikumu 43.5. pantā ir paredzēts publiskā finansējuma saņēmēja pienākums atlīdzināt Marokas Karalistei attiecībā pret galīgajām maksājamām summām pārmaksātās naudas summas. Turklāt jāatzīmē, ka, pirmkārt, 2009. gada 22. janvāra vēstulē Komisija norādīja, ka tā rīkojas Marokas Karalistes vārdā, un, otrkārt, Komisijas delegācijai Marokā adresētajā 2010. gada 26. marta vēstulē Marokas Karaliste apstiprināja, ka tā pirmajai ir devusi pilnvarojumu rīkoties tās vārdā un interesēs, lai piedzītu no prasītājas tai maksājamās naudas summas.
- 30 Visbeidzot, no Komisijas 2009. gada 1. jūlija prasītājam adresētās vēstules izriet, ka paziņojums par parādu tika izsniegts, pamatojoties uz līguma vispārējo noteikumu

34.1. pantu. Šajā pašā vēstulē Komisija ir paskaidrojusi, ka paziņojums par parādu ir sekojis 2009. gada 23. aprīļa valdības rīkojumam, ar kuru Marokas Karaliste darīja zināmu prasītājam, ka notiks [naudas līdzekļu] piedziņa EUR 3 825 324,11 apmērā, kas atbilst kavējuma naudai un neizlietotajam avansam.

- 31 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas izsniegtais paziņojums par parādu ir jāuzskata par tādu, kas ietilpst starp prasītāju un Marokas Karalisti pastāvošajās līgumiskajās attiecībās. Turklāt, tā kā atgādinājuma vēstules vienīgais mērķis ir pieprasīt, lai prasītāja veic paziņojumā par parādu norādīto naudas summu samaksu, arī šī vēstule ir saistīta ar līgumu.
- 32 Tomēr tiesību akts, ko iestāde izdevusi līguma ietvaros, ir jāuzskata par nodalāmu no šā līguma gadījumos, kad, pirmkārt, iestāde to ir izdevusi, īstenojot savu kompetenci, un, otrkārt, kad šim aktam ir juridiski saistoša iedarbība, kas varētu ietekmēt tā adresāta intereses un tādējādi var būt pamats prasībai atcelt tiesību aktu. Šādos apstākļos tiesību akta adresāta prasība atcelt tiesību aktu ir jāuzskata par pieņemamu (šajā ziņā un pēc analogijas skat. Tiesas 1997. gada 22. aprīļa spriedumu lietā C-395/95 P *Geotronics/Komisija, Recueil*, I-2271. lpp., 14. un 15. punkts, un Vispārējās tiesas 2010. gada 8. februāra rīkojumu lietā T-481/08 *Alisei/Komisija*, Krājums, II-117. lpp., 63. un 64. punkts).
- 33 Šajā kontekstā “pašas iestādes kompetence” ir jāsaprot kā tāda, kas paredzēta dibināšanas līgumos vai atvasinātajās tiesībās un kas ietilpst šai iestādei piešķirtās publiskās varas pilnvarās, un tādējādi tā ļauj tai vienpusēji noteikt vai grozīt trešo personu tiesības un pienākumus. Savukārt gadījums, ja iestāde īsteno no līguma izrietošas tiesības, kad Savienība ir saņēmusi pilnvarojumu rīkoties vienas līgumslēdzējas puses vārdā un interesēs, nav uzskatāms par šīs iestādes kompetences īstenošanu iepriekšējā punktā minētās judikatūras nozīmē.

- 34 Tomēr šajā lietā, kā tas ir norādīts iepriekš 27.–31. punktā, gan paziņojums par parādu, gan arī atgādinājuma vēstule ir izsniegta, īstenojot Marokas Karalistes piešķirto pilnvarojumu Savienībai piedzīt prasītājas tai saskaņā ar līguma īpašajiem un vispārējiem noteikumiem maksājamos parādus. Tādējādi minētie instrumenti nav uzskatāmi par Komisijai Savienības ietvaros piešķirtās publiskās varas īstenošanu.
- 35 Līdz ar to nosacījums, ka Komisijai ir jāīsteno pašai sava kompetence, nav izpildīts.
- 36 No tā izriet, ka šī prasība ir jānoraida kā nepieņemama, tālāk neizvērtējot, vai paziņojumam par parādu un atgādinājuma vēstulei pašiem par sevi juridiski saistošas sekas, kas var ietekmēt prasītājas intereses.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 37 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.
- 38 Šajā lietā, lai arī prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, Vispārējā tiesa uzskata, ka paziņojumu par parādu Komisija nav formulējusi skaidri un nepārprotami. Noteikti paziņojuma par parādu elementi un īpaši — norāde uz eventuālu tāda lēmuma pieņemšanu, kas pēc būtības ir izpildu raksts, saskaņā ar EKL 256. pantu prasītājas ieskatā varēja radīt iespaidu, ka runa ir par tiesību aktu, kas pieņemts, īstenojot Komisijas

kompetenci. Ņemot vērā šo apstākli, Vispārējā tiesa secina, ka konkrētā gadījuma apstākļu taisnīga vērtējuma labad Komisijai ir jāsedz savi, kā arī prasītājas tiesāšanās izdevumi.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtnā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) **prasību noraidīt kā nepieņemamu;**

- 2) **Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina *Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril — Construção, ACE* tiesāšanās izdevumus.**

Izdots Luksemburgā, 2011. gada 21. oktobrī.

Sekretārs
E. Coulon

Priekšsēdētāja
I. Pelikánová